

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Stedelijk Centrum voor volwassenenonderwijs Encora
029389 te BERCHEM**

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 29389

Instelling Stedelijk Centrum voor volwassenenonderwijs Encora 029389

Directeur PIETER BUYSSE

Adres Grotesteenweg 226 - 2600 BERCHEM

Telefoon 03-334.34.34

Fax 03-334.33.01

E-mail encora1@so.antwerpen.be

Website www.encora.be

Bestuur van de instelling AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 12-09-2016 t.e.m. 28-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 28-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 21-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ingrid VAN CAUTER

Teamleden Jurgen HUS, Marc SMEULDERS, Els VAN RAEMDONCK, Jean-
Luc WITTEVRONGEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus.....	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....	8
4.1.1.1 Mecanici personenwagens & lichte bedrijfswagens.....	8
4.1.1.2 Fotograaf.....	11
4.1.1.3 Webdesigner	13
4.1.1.4 Monteur centrale verwarming en Sanitair installateur	15
4.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	17
4.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	20
4.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?	21
5 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	22
5.1 Aanvangsbegeleiding	22
5.2 Deskundigheidsbevordering	23
5.3 Onderwijsaanbod	24
6 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM.....	27
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM.....	30
7.1 Wat doet het centrum goed?.....	30
7.2 Wat kan het centrum verbeteren?	30
7.3 Wat moet het centrum verbeteren?	30
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	31
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	31

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opleidingen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs (AGSO) wil in het stedelijk onderwijs Antwerpen eenheid en samenwerking creëren. Daarom heeft het gekozen voor een indeling in divisies volgens het onderwijsniveau. De divisiedirecteur, de beleidscoördinator en enkele projectcoördinatoren faciliteren het samenwerkingsverband volwassenenonderwijs. Binnen het samenwerkingsverband staat de naam 'Encora' voor vijf stedelijke centra voor secundair volwassenenonderwijs (SCVO), met centrumnummers 28531, 29082, 29124, 29389 en 115444. Encora is opgericht in de huidige samenstelling o.a. om het dalend aantal lesuren in het volwassenenonderwijs te kunnen stoppen en een optimale besteding van de leraarsuren te realiseren. Jaarlijks wordt op divisieniveau een strategische aanbodsoefening gemaakt. Hierdoor kan het onderwijsaanbod verschuiven naar een ander centrumnummer. De opleidingsdirecteurs blijven wel altijd hun opleidingen aansturen en beheren, onafhankelijk van het centrumnummer. Voor een volledig beeld van Encora SVWO verwijzen wij naar de verslagen van alle hogervermelde centrumnummers.

Dit centrum maakt sinds september 2013 deel uit van Encora. Het beleidsteam van dit centrum stuurt hierdoor de opleidingen binnen het studiegebied Mechanica-elektriciteit binnen centrumnummer 28531 aan. Voor een volledig beeld van dit centrum verwijzen wij dan ook naar het verslag van centrumnummer 28531. Voor een volledig beeld van Encora SVWO verwijzen wij naar de verslagen van alle hogervermelde centrumnummers.

2 SAMENVATTING

CVO Encora 29389 organiseert secundair volwassenenonderwijs (SVWO) in de studiegebieden Auto, Bouw, Bijzondere educatieve noden, Grafische technieken, Koeling en warmte, Hout, Juwelen, Informatie- en communicatietechnologie en Mechanica-elektriciteit. Daarnaast organiseert het centrum sinds vorig schooljaar ook een opleidingsaanbod binnen de Geletterdheidsmodules Nederlands en Leren leren. In het studiegebied Auto stond de opleiding Mecaniciens personenwagens en lichte bedrijfswagens in de focus, in Koeling en warmte de opleidingen Centrale verwarming en Sanitair installateur en in Grafische technieken de opleidingen Fotograaf en Webdesigner.

Uit de erkenningsonderzoeken blijkt dat de onderzochte opleidingen Centrale verwarming, Sanitair installateur en Webdesigner voldoen. De opleidingen Fotograaf en Mecaniciens personenwagens en lichte bedrijfswagens voldoen niet. Uit het onderzoek blijkt dat zowel het onderwijsaanbod als de evaluatiepraktijk in deze opleidingen onvoldoende afgestemd zijn op de leerplandoelstellingen. Binnen sommige vakgroepen ontbreekt daarbij nog een gelijkgerichte aanpak, ondanks de inzet en de vakbekwaamheid van de meeste personeelsleden. Het centrum kende de voorbije jaren verschillende wijzigingen in de beleidsstructuur waardoor de aansturing nog in volle ontwikkeling is, zoals in de vakgroepwerking. Toch beschikt het beleidsteam over voldoende reflectief vermogen om de kwaliteiten, de uitdagingen en de werkpunten van het centrum correct in te schatten. Het team wenst in de toekomst nog meer in te zetten op het ontwikkelen van een gedragen visie op de onderwijskundige processen. Het kiest hiervoor de weg van de geleidelijkheid en probeert hierbij de personeelsleden ten volle te betrekken. Door de wijzigende instroom van laaggeschoolden en anderstaligen voorziet het centrum in extra begeleiding van deze cursisten, die het welbevinden van de cursisten ten goede komen. De aandacht voor taalondersteuning van cursisten en het aanbieden van geletterdheidsmodules in sommige opleidingen zijn hier een voorbeeld van. Toch kan een centrumbreed taalbeleid de verdere uitbouw van deze initiatieven nog optimaliseren.

Het centrum heeft eveneens nood aan een doeltreffend en gebruiksvriendelijk cursistenvolgsysteem om al de begeleidingsinitiatieven in kaart te brengen, zodat de effecten van de begeleidingsacties kunnen gemeten worden en leiden naar kwaliteitsverbetering.

In het kader van de kwaliteitszorg organiseert het centrum cursistenbevragingen. Gerichte analyses van datagegevens met het oog op kwaliteitsontwikkeling zijn noodzakelijk. Dat het centrum kwaliteitszorg belangrijk vindt, wordt mee onderstreept door de aanstelling vanaf dit schooljaar van een kwaliteitszorgcoördinator vanuit Encora, die de methodiek en de uitvoering van het beleidsplan mee bewaakt. De opleidingsdirecteur peilde kort na zijn aanstelling via gesprekken naar het welbevinden van de personeelsleden. Hierdoor kreeg hij zicht op hun verwachtingen en noden. Deze nulmeting vormt de basis voor de uitwerking van het beleidsplan.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd omwille van de tekorten in de leerplanrealisatie en voor het onderzoek bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het centrum zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten weggewerkt zijn.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus

Auto

Mecaniciën personenwagens & lichte bedrijfswagens

Grafische technieken

Fotograaf

Webdesigner

Koeling en warmte

Monteur centrale verwarming

Sanitair installateur

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

4 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op.

4.1.1.1 Mecanici personenwagens & lichte bedrijfswagens

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voldoet niet. De evaluatiepraktijk is niet valide.

Outputgegevens De cursisten realiseren niet alle leerplandoelstellingen. De leerplanrealisatie wisselt sterk per module. Het centrum beschikt over gegevens van de

Leerprestaties deelnamegraad en het slaagpercentage. De directie maakt weinig analyse van

Leerloopbaan die gegevens. De cijfers geven aan dat enkele cursisten aan het begin van een

Outcomes module stoppen, maar de meesten werken hun module volledig af en slagen

Tevredenheid met goede resultaten. Velen volgen een volledige opleiding en behalen een

certificaat van hulpmecanici of mecanici personen- en lichte

bedrijfswagens. Het centrum beantwoordt aan een duidelijke maatschappelijke

behoefte in de regio.

Het centrum organiseert cursistenbevragingen. De inhoud van de vragen is weinig doelgericht en de respons van de cursisten uit deze opleiding is te beperkt om er zinvolle conclusies uit te trekken en het beleid mee vorm te geven. Bijna alle respondenten geven aan dat ze tevreden zijn over de geboden leerkansen en de vakkundigheid van de lesgevers. De cursisten bevestigen deze bevindingen in de gesprekken tijdens de doorlichting.

Onderwijsaanbod De theoretische leeractiviteiten wegen te zwaar door in het aanbod, vooral in

Volledigheid de modules 'basis elektriciteit, motoren 1 en 2, klein onderhoud en

Evenwicht bandenmontage'. Bovendien zijn ze nauwelijks geïntegreerd in de

Doelmatigheid praktijkoefeningen. Zo is de transfer veel moeilijker voor de cursisten. Door de

Beheersingsniveau theoretische benadering bieden de leraren de leerinhouden vaak op het

Samenhang verkeerde beheersingsniveau aan. De basisactiviteiten vereisen niet de

diepgaande theoretische onderbouwing die het centrum aanbiedt.

De leraren beschikken niet over bruikbare praktijkopdrachten voor alle onderdelen van het leerplan. Veel praktijklessen zijn eerder geïmproviseerd en de activiteiten sluiten onvoldoende aan op het leerplan. De leraren beschikken niet over een overzicht van activiteiten die de cursisten in de praktijk realiseren.

In het centrum voeren cursisten ook werken voor derden uit. De leraren kiezen te vaak op basis van de intuïtie. Enerzijds krijgen cursisten daardoor de kans om te werken met recente wagens. Anderzijds is het met de huidige werkwijze niet mogelijk om nauwkeurig op te volgen welke competenties de cursisten daarmee ontwikkelen. Die werkwijze geeft onvoldoende kwaliteitsgaranties.

Door het bestaande lesmateriaal en de complexe syllabi, kunnen cursisten onvoldoende de sleutelvaardigheden rond receptieve en productieve taalvaardigheid verwerven.

De module 'basis lassen' biedt een doordacht evenwicht tussen veel praktijk en de noodzakelijke theoretische onderbouwing. De basisopdrachten zijn uitgeschreven en garanderen een volledig aanbod. De opdrachtfiles zijn eenvoudig en eenvormig. De cursisten zijn in hoge mate zelfgestuurd aan het werk. De leraar kan zijn rol als coach in hun leerproces waarmaken op deze manier.

De leeractiviteiten tijdens de praktijklessen zijn in een aantal modules realistisch. De leraren waarborgen daardoor een goede samenhang met de thema's van de voorgaande modules. Tijdens die activiteiten oefenen de cursisten op het juiste beheersingsniveau.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De autowerkplaats in de vestigingsplaats Eikenstraat is ruim en goed uitgerust. Als twee groepen tegelijk aan hun praktijkopdrachten werken is het klein gereedschap wat te schaars. De vakgroep signaleerde dat al bij de directie en de cursisten kunnen de nieuw aangekochte gereedschapskarren snel in gebruik nemen. De machines die er staan, zijn voorzien van alle veiligheidsvoorzieningen. De leraren ontwikkelen een sterke veiligheidscultuur met duidelijke afspraken die iedereen steeds naleeft.

De module 'basis metaal' volgen de cursisten in een vaklokaal in de vestigingsplaats Grotesteenweg 226. Alle minimale materiële vereisten zijn daar aanwezig. De inrichting is eerder minimalistisch opgevat. Doordat er weinig materiaal is, onder andere om af te tekenen, ontstaan er wachttijden. Die ondergraven de productieve sfeer en maken het moeilijk om aan sleutelvaardigheden zoals resultaatgerichtheid te werken.

De cursisten volgen in de lesplaats Eikenstraat hun theorielessen in twee vaklokalen. De inrichting in één van de lokalen is gedateerd, maar er is veel didactisch materiaal voorhanden om de lessen aanschouwelijk te maken. In één van de lokalen zijn er computers beschikbaar. De cursisten hanteren reële catalogi om onderdelen op te zoeken en montagevoorschriften na te gaan.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De evaluatie is niet valide. Zij meet niet de juiste doelen en peilt niet naar het juiste beheersingsniveau. De evaluatie gebeurt overwegend aan de hand van summatieve theoretische examens op het eind van de module. In veel gevallen strookt die aanpak niet met de leerplandoelstellingen.

De algemene doelstellingen maken bijna steeds duidelijk dat de cursisten moeten leren hanteren, uitvoeren, fouten opsporen, ... De examens gaan dit niet na. Als praktijkopdrachten geëvalueerd worden, zijn de criteria niet altijd duidelijk. Vaak is het een onduidelijke verzameling van vakattitudes en productcriteria.

De fiches die cursisten soms hanteren om de uitvoering en de evaluatie van hun opdrachten te noteren, wisselen van opmaak. Ze zijn zelden functioneel. De lesdoelen zijn niet altijd in functie van de leerplandoelstellingen gekozen en de doelen worden ook niet altijd geëvalueerd. De fiches resulteren niet in een bruikbaar overzicht van de verworven competenties.

In de module 'basis lessen' gebruikt de vakgroep recent gemaakte evaluatieformulieren. In die formulieren staan de doelen duidelijk aangegeven per les. De leraar evalueert elke oefening en noteert welke competenties behaald werden. De evaluatie krijgt op deze manier de juiste rol in het leerproces.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De vakgroep biedt op het elektronisch leerplatform een aantal syllabi aan die de lessen ondersteunen. Die syllabi zijn zeer uitgebreide naslagwerken. De inhoud is niet beperkt tot ondersteunende kennis. Het talige niveau en het volume vormen een te grote drempel voor veel cursisten.

De leraren maakten voor bijna geen enkele module duidelijke praktijkopdrachten die het voor de cursisten mogelijk maken om zelfgestuurd aan de slag te kunnen. Ze moeten wachten op mondelinge instructies. Zo blijven er kansen liggen om via toegankelijke opdrachten de schriftelijke taalvaardigheid te ontwikkelen.

Ondanks het bewustzijn bij de leraren dat die taalproblematiek kansen ontnemt voor een deel van het publiek, zijn er te weinig duidelijke inspanningen zichtbaar in het didactisch materiaal en de syllabi die de leraren hanteren. Hun taalgebruik is wel correct en in hun instructies gaan ze bewust om met taalverwerving, zeker van vakjargon. Het centrum schakelde een taaldeskundige vanuit de opleiding NT2 in om een analyse te maken van het lesmateriaal. Op die manier tracht het centrum het taalgebruik in de syllabi en in het lesmateriaal beter af te stemmen op het doelpubliek.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De leraren ontmoeten elkaar vaak wanneer zij samen in de werkplaats bezig zijn. Hun informeel overleg gaat over organisatorische thema's, maar ook over agogische aanpak. Structureel vergaderen zij frequent in verschillende thematische vergaderingen. Naast die thematische vergaderingen zijn er vorig schooljaar twee formele vakgroepvergaderingen geweest die in een verslag resulteerden. In die verslagen staan de organisatorische struikelblokken beschreven. Vaak zijn dat problemen met aankopen en cohabitatatie. Aangezien de vakgroep erg klein is, woont de pedagogisch coördinator tegenwoordig de vergaderingen bij om voor meer interactie te zorgen en de intervisie te stimuleren.

Het centrum voorziet ook in ondersteuning van een NT2-taaldeskundige. Die recente samenwerking moet de vakgroep op een nieuw spoor zetten om na te denken over de talige toegankelijkheid van de modules. Tot op heden is het werk beperkt gebleven tot een denkoefening over een betere selectie van de kennisdoelen, laagdrempelig cursusmateriaal en een doelgerichte evaluatie. Uit de verslaggeving blijkt dat de directie dit proces planmatig aanpakt en voor feedback zorgt na de vakvergaderingen. De responsiviteit van de vakgroep is echter niet sterk genoeg om nu al voor voldoende resultaten te zorgen.

4.1.1.2 Fotograaf

Voldoet niet

De evaluatiepraktijk is onvoldoende valide en biedt onvoldoende garantie om te beoordelen of de leerplandoelstellingen worden bereikt.

Outputgegevens	Het centrum kan weinig cijfergegevens voorleggen die een aanwijzing geven over de kwaliteit van de opleiding. Een kwaliteitszorgcoördinator is pas dit schooljaar van start gegaan. De vakgroep kan alleen terugvallen op slaagpercentages, waarbij het vrij hoog scoort. De uitval bedraagt wel meer dan 20%. De respons op bevestigingen van alumni en cursisten is te klein om betrouwbare besluiten te formuleren.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Leerloopbaan</i>	
<i>Outcomes</i>	
<i>Tevredenheid</i>	

Onderwijsaanbod	Het onderwijsaanbod vertoont een aantal hiaten. Het onderdeel afdrucken komt in verschillende modules beperkt aan bod, waardoor de cursisten onvoldoende het traject van opname tot eindresultaat beheersen. Een sjabloon voor het modulewerkplan vermeldt steeds een lijst met de basiscompetenties van de betreffende module. Hierdoor ontstaat er vlot een logische koppeling met de inhoud van de lessen en cursistenopdrachten, hoewel dit soms onevenwichtig gebeurt. Elke lesgever vult dit sjabloon verder in op een eigen manier wat de leerstofplanning betreft. Dit bemoeilijkt de horizontale samenhang.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Doelmatigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Kennis, vaardigheden en attitudes komen vrij evenwichtig aan bod, op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen. De vakgroep overlegde nog weinig over verticale leerlijnen, waardoor de inhoudelijke samenhang over de diverse modules niet altijd duidelijk is.

Onderwijsorganisatie	De opleiding heeft zowel overdag als 's avonds een rijk aanbod. In het dagtraject profileert fotografie zich sterk naar specifieke doelgroepen door versnelde trajecten in te richten. De klasgroepen zijn samengesteld uit cursisten tweedekansonderwijs (TKO), aangevuld met andere cursisten met ook voornamelijk professionele motieven. Deze samenstellingen hebben een positieve invloed op de attitudes van bepaalde TKO-cursisten, voornamelijk wat aanwezigheid en stiptheid betreft. Het lesrooster is afgestemd op zowel de interne als een externe opleiding aanvullende algemene vorming (AAV).
<i>Organisatie curriculum</i>	
<i>Samenstelling klasgroepen</i>	

De groepsgrootte is bewust beperkt gehouden en in overeenstemming gebracht met de beschikbare apparatuur. Toch zijn enkele basismodules gestart met een groepsgrootte die een comfortabele didactische invulling hinderen. In de vervolgmogelijkheden is het aantal cursisten veeleer beperkt, wat het praktische werken in de studio's aangenaam maakt.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

In de vestigingsplaats Grotesteeweg beschikt het centrum over eigen gebouwen en zijn lokalen nadrukkelijk toegewezen aan de opleiding. De computerklassen liggen verspreid over de campus wat de zichtbaarheid en identiteit van de opleiding beperkt. Het computerlokaal in de werkplaats is onaangenaam door het storende lawaai van de naastgelegen houtwerkplaats. De fotostudio bevindt zich in de kelderverdieping. De geringe hoogte en de inrichting beperken de cursisten in hun werking. Op korte termijn is een herschikking en herinrichting van de lokalen voorzien, die deze tekorten zouden wegwerken.

De lokalen en studio's in de vestigingsplaats Cadix ogen afgeleefd. Ook hier zijn er plannen om op middellange termijn in een betere huisvesting te voorzien.

Beide locaties zijn voldoende uitgerust om de onderwijsdoelstellingen op comfortabele manier te bereiken. Het didactisch materiaal is van goede, professionele kwaliteit. De opleiding maakt gebruik van degelijk uitgeruste computerklassen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De evaluatiepraktijk is niet evenwichtig, niet volledig en niet voldoende transparant. Het beheersingsniveau is afhankelijk van de leraar en een structurele feedback tijdens het leerproces ontbreekt. De gebruikte evaluatiecriteria verwijzen onvoldoende naar de leerplandoelstellingen. De vakgroep ontwikkelde basisinstrumenten, die gaandeweg door elke leerkracht een eigen invulling kregen, zonder dit terug te koppelen naar de collega's. Binnen TKO geeft een beperkt gedeelte van de vakgroep les en is de afstemming eenduidiger door het intensievere overleg.

De cursisten zijn op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het cursistencontract vermeldt de evaluatiemodaliteiten. Ook hier zijn echter module- en leerkrachtafhankelijk grote verschillen merkbaar. Uit gesprekken met cursisten blijkt dat de evaluatiecriteria die vermeld zijn in het cursistencontract niet altijd gelijk zijn aan de criteria die de leraren op het einde van de module hanteren. De evaluatiecriteria zijn dus niet transparant voor de cursisten. Bij de schriftelijke examens zijn sommige vragen sterk gericht op louter kennisreproductie.

De cursisten ervaren de mondelinge feedback in de loop van de module als onvoldoende stimulerend en remediërend. Pas op het einde van de module krijgen de cursisten een score voor hun opdrachten of examen en de gepaste feedback. De cursisten ervaren dit als een gemis. De commentaren zijn overwegend positief en stimulerend geformuleerd.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Er is geen cursistenvolgsysteem. Binnen TKO is de formele communicatie tussen de leerkrachten intens en helpt de zorgcoördinator om een efficiënte begeleiding over de modules heen te verzekeren.

De afdeling ontwikkelde toelatingsproeven om eventuele vrijstellingen te kunnen toekennen. Hierna adviseert en oriënteert ze de cursisten zo gericht mogelijk.

Een doelbewust taalbeleid ontbreekt. Bepaalde kansengroepen ontwikkelen te beperkt de nodige communicatieve vaardigheden. Dit zou ook de lage scores op het theoretisch examen van sommige TKO-cursisten kunnen verklaren.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Sinds kort is de vakgroep zelf verantwoordelijk voor de bestedingen van het nascholingsbudget. Daarvoor waren de gevolgde opleidingen vooral gericht op het bijwerken van de vakkennis. De agogisch-didactische bijscholingen kwamen voornamelijk tijdens de pedagogische studiedagen aan bod.

De vakgroep benut nog onvoldoende de mogelijkheden om eenvormig cursusmateriaal en samen valide evaluatie-instrumenten te ontwikkelen. Er is weinig tot geen kennisdeling of samenwerking met andere vakgroepen binnen het centrum.

4.1.1.3 Webdesigner

Voldoet

De cursisten bereiken de doelstellingen van de opleiding in voldoende mate. De evaluatiepraktijk is afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Outputgegevens
Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid

Met de opleiding webdesigner heeft het centrum oog voor kansengroepen. Overdag gaan er twee intensieve dagtrajecten door. De cursisten in deze groepen willen vooral het certificaat webdesigner behalen. TKO-cursisten en professioneel gemotiveerde cursisten zitten bij elkaar.

De uitval in deze opleiding bedraagt meer dan 25%. De oorzaak is voornamelijk het vroegtijdig stoppen van TKO-cursisten. De slaagpercentages liggen hoog. Het centrum beschikt over te weinig cijfergegevens om uitspraken te doen over de kwaliteit van de opleiding. Bevestigingen rond cursistenvredigheid leveren te weinig respons op om valide bevindingen te formuleren.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

De vakgroep ontwierp sjablonen voor de modulewerkplannen die duidelijke relaties tussen de onderwijsdoelstellingen en de lesinhouden weergeven. Het lerarenteam slaagt erin om o.a. met deze instrumenten de leerplandoelstellingen volledig en evenwichtig aan te bieden.

De constante updates van de gebruikte programma's brengt de vakgroep ertoe gezamenlijk lesmateriaal en documenten te ontwikkelen. Deze manier van werken bevordert de horizontale en verticale samenhang van de modules. De snelle evolutie binnen het vakgebied noopt het lerarenteam om de leerplandoelstellingen pragmatisch en generiek te benaderen, wat zij met de nodige voorzichtigheid doet.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De vakgroep Webdesigner beschikt over degelijk uitgeruste klassen met de vereiste ICT-voorzieningen en digitale borden of projectiemogelijkheden. De leraren maken hier vaak gebruik van. Een beveiliging verhindert hen om zelf specifieke software te installeren, wat zij als een gemis ervaren. Het centrum streeft ernaar om met de meest recente versies van de verschillende programma's te werken, wat een uitdaging is. De meeste computerklassen zijn degelijk uitgerust. De opleiding bekijkt de mogelijkheid om cursisten hun eigen laptop te laten meebrengen - Bring Your Own Device (BYOD), zodat zij vertrouwd materiaal hanteren en ook thuis naadloos verder kunnen werken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De evaluaties bouwen verder op de modulewerkplannen. Na het afronden van een leergeheel is er een opdracht die nagaat hoe de cursist de lesinhouden verwerkt heeft. Op het digitale leerplatform geven de leraren hierop een score en geschreven feedback. Klassikaal maken ze vervolgens de oefening opnieuw. Niet elk lid van de vakgroep hanteert dit systeem. Op het einde van de module krijgen de cursisten een uitgebreide oefening. De feedback hierop is uitvoeriger en overwegend positief en stimulerend opgesteld. Het lerarenteam heeft oog voor de lesinhouden en de vorderingen in andere modules - voornamelijk in het TKO-traject - en stemt waar mogelijk de oefeningen en evaluaties op elkaar af. Aan de start van een module bezorgt de leraar de cursisten een contract. Hierin staan een aantal krachtlijnen van het centrumreglement en een overzicht van de evaluatiemodaliteiten. De cursisten weten zo wanneer en hoe de evaluatie verloopt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De gebruikte script- of opmaaktaal bepaalt de moeilijkheidsgraad van de modules. Deze kan onderling sterk verschillen en vraagt de nodige studie van de cursisten. Tijdens een gesprek met hen bleek dat het thuiswerk hierdoor behoorlijke proporties kan aannemen. Het lerarenteam is zich hier niet altijd van bewust. De leraren geven de meeste cursisten persoonlijk aandacht en stimuleren hen in het verwerken van de opdrachten. Differentiatie in de moeilijkheidsgraad van de opdrachten ontbreekt. De heterogene instroom maakt dat voor sommige cursisten de uitdaging onvoldoende is. Er is ook weinig variatie in de gebruikte werkvormen.

Deskundigheidsbevordering De snelle evoluties binnen het vakgebied spoort de leraren aan om zich continu bij te scholen. Dit gebeurt frequent via vakliteratuur of specifieke websites.

Overleg

Vorming Door het beheer van het nascholingsbudget in handen te geven van de vakgroep ontstaat de nood om na te denken over de inzet ervan, zodat dit ten goede komt aan heel de opleiding.

De visitatie die het centrum vorig schooljaar doorlichtte, bracht de noodzaak van een vlot functionerende vakgroep naar voren. Deze stimulans zorgde ervoor dat de leraren startten met de ontwikkeling van een instrumentarium om de leerplanrealisatie en de evaluatiepraktijk te stroomlijnen en te ondersteunen. Deze dynamiek van gezamenlijke doelgerichtheid werpt nu al zijn vruchten af in de lespraktijk.

4.1.1.4 Monteur centrale verwarming en Sanitair installateur

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende volledig aangeboden. Er is daarbij aandacht voor de ontwikkeling van de basiscompetenties en de sleutelvaardigheden. De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en de begeleiding is goed.

Outputgegevens Bijna alle leerplandoelstellingen komen aan bod. De resultaten van de meeste cursisten zijn goed. Het centrum heeft deelname- en slaagcijfers ter beschikking. De directie analyseert deze cijfers niet, maar de meeste informatie is wel bekend. Na de klassieke uitval in het begin van de modules is de retentie hoog en de slaagkans zeer groot. Veel cursisten die modules uit de twee opleidingen volgen, trachten een certificaat te behalen. Zij willen daarmee vaak een nieuwe instap in de arbeidsmarkt maken.

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

De informele bevraging van de cursisten, die de leraren zelf ondernamen, toont een zeer grote waardering voor de vakkennis en de toewijding van de leraren. Het centrum doet ook meer systematische cursistenbevragingen. De kwaliteit van de vragen en de responsgraad laten niet toe om hier zinvolle conclusies uit te trekken.

Onderwijsaanbod Bijna alle leerplandoelstellingen komen aan bod in de verschillende modules uit beide leerplannen. Alle modules worden ingeleid door een cursistencontract en een moduleplan. De leraren informeren de cursisten hiermee over de inhoud van de leeractiviteiten, de doelen en de manier van evalueren. Het centrum biedt de meeste modules aan in de vestigingsplaats d'Herbouvillekaai 94. De basismodules vinden plaats in de andere vestigingsplaatsen. De leeractiviteiten zijn hoofdzakelijk praktisch. Daarbij reiken de leraren de theoretische leerinhouden aan waar het nodig is. Zij geven zodoende de juiste interpretatie aan het leerplan. De syllabi die zij creëren, bevatten de juiste ondersteunende kennis en een bruikbare beschrijving van de praktijkopdrachten. De leraren vullen die aan met naslagwerken, catalogi in boekvorm en via het internet.

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

Hier en daar komen toch nog tekorten voor in de leerplanrealisatie. In de module 'specifieke sanitaire installaties' ontbreekt het aan de juiste leermiddelen om het aanbod voldoende praktisch te maken. De leraren geven aan dat de cursisten vragen naar theoretische duiding, maar de leerplandoelstellingen zijn overwegend praktisch en stroken dus niet met de uitvoering.

In de module 'aansluiting sanitaire toestellen' beperken de leraren zich tot de aansluiting van toestellen zoals toilet, lavabo en douche. Zij werken onvoldoende aan warmwaterproductie, elektrische aansluiting en bijhorende metingen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het atelier in de vestigingsplaats d'Herbouvillekaai 94 is ingericht met werkbanken en werkposten waar de cursisten individueel of in duo's werken. Zij beschikken over voldoende gereedschappen, machines en materiaal om realistische oefeningen te maken. De leraren trachten te investeren in materiaal voor ventilatie en specifieke sanitaire installaties zoals brandblusinstallaties.

In het vaklokaal zijn er twee computers beschikbaar. Cursisten leren er opzoekingen doen. De leraren trachten die computers zo goed mogelijk te integreren in de lespraktijk, maar doordat het er onvoldoende zijn, is die integratie niet altijd even succesvol.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De cursisten gebruiken evaluatieformulieren om hun resultaten te beoordelen. De criteria sluiten voldoende aan op de leerplandoelstellingen. Nagenoeg alle leerplandoelstellingen komen aan bod. De evaluatiedocumenten zijn volop in ontwikkeling. De huidige documenten geven ruimte voor zelfevaluatie en creëren een voldoende transparant geheel.

In enkele modules waarderen de docenten de aanwezigheid van de cursist met een score. Zij rekenen die punten mee voor ongeveer 15% in het totaal. Zo'n criterium strookt helemaal niet met de leerplandoelstellingen. Bovendien blijkt uit de evaluatiedocumenten dat cursisten hierdoor slagen, terwijl ze niet de helft van de basiscompetenties beheersen. De directie detecteerde hetzelfde probleem. Dit jaar neemt de vakgroep afstand van dat gebruik. Aanwezigheid is nergens nog een criterium op de huidige evaluatieformulieren.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren merken dat vak- en instructietaal belangrijke struikelblokken vormen voor een deel van de doelgroep. Zij trachten daaraan tegemoet te komen door veel aandacht te schenken aan de ontwikkeling van het vakjargon. Daarvoor zetten ze frequent in op opzoekwerk naar onderdelen op websites met catalogi van fabrikanten. Door de rijk geïllustreerde weergave ondersteunen zij de taalverwerving, in het bijzonder van het vakjargon.

De leraren moedigen aangepaste trajecten met vrijstellingen voor modules niet aan bij hun cursisten. Zij trachten wel te differentiëren aan de hand van bijkomende oefeningen.

Deskundigheidsbevordering Het vakgroepoverleg gebeurt vaak informeel. De vakgroepleden zoeken naar manieren om via de computer op afstand te vergaderen om zo meer te kunnen overleggen. De vakgroepwerking heeft dit jaar de evaluatiepraktijk als thema voor het jaaractieplan. Dat plan is nog onvoldoende concreet om goede resultaten te waarborgen. De vakgroepleden geven blijk van de attitude om hun kwaliteit cyclisch te bewaken.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep werkt ook goed samen met de collega's van het centrum deeltijds onderwijs (CDO) die in hetzelfde gebouw les geven. Zij delen expertise op vaktechnisch en pedagogisch-didactisch vlak. Die sporen zijn zichtbaar in het lesmateriaal en de evaluatiedocumenten.

De deskundigheid, het reflectievermogen en de teamgeest van de vakgroep zijn de garanties voor de onderwijsinspectie om te vertrouwen in een voortdurende verbetering van het aanbod en in de kwaliteit van de vernieuwingen van de evaluatiepraktijk.

4.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het centrum beschikt over diverse vestigingsplaatsen. Dit verslag heeft betrekking op de vestigingsplaatsen Grotesteenweg 226-224, Eikenstraat 8, D'Herbouvillekaai 94, Kaasstraat 5, Cadixstraat 2, Kempischdok-Westkaai 25 en Ordamstraat z/n.

Het Stedelijk Onderwijs wil met de organisatie van het welzijnsbeleid vooral eenheid en samenwerking creëren. Daarom heeft het beleid gekozen voor een indeling in divisies volgens de onderwijsniveaus. Deze hebben een eigen opdracht, werking, structuur en stellen een beleidsplan op. Om maximaal een gelijkgericht beleid na te streven, leidt één divisiedirecteur de divisie. Verschillende acties zijn in de meerjarenplanning op centraal niveau van het 'Autonoom Gemeentebedrijf van het Stedelijk Onderwijs van Antwerpen' (AGSO) opgenomen en worden door verschillende verantwoordelijken opgevolgd.

De dienst Patrimonium en de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDPB) ondersteunen de divisie. Zij volgen de verslagen van de externe diensten op, geven advies en plannen acties om de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) in de centra te verbeteren. Op basis van een onderzoek, gebaseerd op de activiteiten op een locatie en uitgevoerd door de interne preventiedienst, zijn alle locaties ingedeeld volgens drie risicoprofielen: laag risico (o.a. opleidingen NT2, administratieve diensten); middelhoog risico (instellingen met een beperkt aanbod praktijk) en hoog risico (instellingen met technische opleidingen). Indien meerdere profielen aanwezig zijn op een locatie, primeert het zwaarste risicoprofiel voor de hele locatie. Binnen de divisie is er een coördinator locatiebeheer en per vestigingsplaats is er een lokale preventiemedewerker (LPM) of lokale preventieadviseur (LPA) aangesteld. Zij fungeren als contactpersonen voor de IDPB en de dienst Patrimonium. Afhankelijk van de inschaling wordt het opleidingsniveau en worden de opgenomen opdrachten bepaald. Het centrale beleid streeft naar een transparant BVH-beleid waarbij renovatie centraal staat. De 'Lokale Werkgroep voor Preventie en Bescherming op het Werk' volgt per locatie alle aspecten van het veiligheids-, gezondheids- en milieubeleid op. Dit overleg en beheer draagt bij om tot een dynamisch risicobeheersingssysteem te komen op niveau van elke locatie. Hierbij kan elke cohabitant van een locatie, specifiek voor zijn organisatie, accenten aanbrengen. Binnen deze werkgroepen wordt er gestreefd naar participatie van de personeelsleden uit elke geleding.

De werkgroep vergadert minimaal viermaal per schooljaar en tijdens het overleg van oktober actualiseert ze het globaal preventieplan (GPP) en het jaarlijks actieplan (JAP) voor het volgende kalenderjaar. De vermelde acties in het GPP en JAP zijn doorgaans gebaseerd op de vaststellingen van interne en externe deskundigen. De prioritering wordt bepaald op basis van duidelijke criteria of risicoanalyses, maar de uitvoering is soms afhankelijk van de beschikbare financiële middelen. Voor sommige verbeteracties is er onduidelijkheid over de termijn van uitvoering van de werken of onzekerheid over het vereiste budget. Zo heeft het AGSO op systematische wijze de tekorten in de elektrische laagspanningsinstallatie voor de verschillende vestigingsplaatsen weggewerkt. Een concrete planning om de inbreuken aan de hoogspanningsinstallaties in eigen beheer weg te werken, ontbreekt nog. Het bestuur beschikt nog niet over een preventief onderhoudsprogramma voor het instellingscomplex en de uitrusting. Voor het poetsen van de gebouwen maakt Encora gebruik van de diensten van een externe firma. De locaties met een laag risicoprofiel én zonder cohabitatie kunnen de BVH-aspecten opnemen tijdens een personeelsvergadering. In het verslag moet dan de bespreking van veiligheid, gezondheid en milieu duidelijk zijn opgenomen. Hoewel de laatste jaren sterk is ingezet op kwaliteitsvolle communicatie tussen de verschillende diensten en niveaus, blijkt uit de voorgelegde GPP/JAP dat de lokale verantwoordelijken niet op elke locatie op de hoogte zijn van de geplande acties en beleidsbeslissingen aangaande BVH.

De officiële inspraak van de werknemers in het welzijnsbeleid wordt voor het Stedelijk Onderwijs geregeld via het Speciaal Overleg Comité (SOC). Dit comité vergadert op regelmatige tijdstippen. In elke locatie stellen de lokale werkgroepen een GPP en JAP op. Nieuwbouwconcepten en grote renovaties zijn in aparte AGB-/patrimoniumprojecten opgenomen. De bundeling van alle GPP en JAP worden voorgelegd aan het SOC.

Het centrum beschikt over een onthaalbrochure voor de nieuwe personeelsleden waarin de voornaamste aspecten met betrekking tot het welzijnsbeleid zijn opgenomen. Afhankelijk van de vestigingsplaats en de aangeboden opleidingen zijn er rondgangen, werkplaatsreglementen ... Op regelmatige tijdstippen (opleidingsdirecteurs afhankelijk) zijn er nieuwsbrieven, infomomenten en personeelsvergaderingen, waarin elementen betreffende BVH worden opgenomen.

De divisie heeft ervoor geopteerd om alle secretariaatsmedewerkers op te leiden als EHBO-hulpverlener. Op enkele kleine vestigingsplaatsen, waar geen secretariaatspersoneel aanwezig is, nemen de leraren deze rol op. Voor de vestigingsplaatsen Kaasstraat en de Ordamstraat dienen de leraren nog een opleiding te volgen, maar deze is gepland op korte termijn. De evacuatieprocedure is gelijkgericht opgesteld voor alle vestigingsplaatsen. Deze voldoet aan de minimale vereisten, maar de optimalisering per specifieke vestigingsplaats is nog een werkpunt.

Specifiek voor de vestigingsplaats Grotesteenweg 226 zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing. Enkel voor de opleiding Hout beschikt het centrum over een programma voor het onderhoud van de arbeidsmiddelen en machines. Voor de andere opleidingen is dit nog niet volledig uitgewerkt. Hoewel er op het niveau van AGSO een procedure rond het aankoop- en indienststellingsbeleid is uitgewerkt, wordt deze niet steeds toegepast bij de aankoop van goederen en arbeidsmiddelen. Zo beschikt het centrum ook nog niet over alle indienststellingsverslagen en conformiteitsattesten. Een recent verslag van de controle van de verwarmingsinstallatie op gas ontbreekt. Hoewel er in de gebouwen voldoende nood- en veiligheidsverlichtingen geplaatst zijn, is er tijdens de rondgang vastgesteld dat een aanzienlijk aantal niet functioneren. Dit belemmert een veilige evacuatie in noodgevallen. Uit het gesprek met de verantwoordelijken blijkt dat dit probleem al lang gekend is en dat de herstelling vertraging oploopt.

Het centrum beschikt over een lokaal voor fotografie en een grimelokaal in de kelderverdieping. Momenteel neemt het centrum voldoende compenserende maatregelen om het aantal lestijden in deze lokalen te beperken. Tegen 1 september 2017 zal het grimelokaal verhuizen. In de verslagen van de IDPB, de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk (EDPB) en de LPA wordt melding gemaakt van klachten over te warme leslokalen. Het comfort van sommige klaslokalen wordt belemmerd door het gebrek aan doeltreffende zonnewering. De plaatsing van extra zonnewering is gestart in 2015 en zal volgens de planning voltooid zijn in 2019. Tijdens de doorlichting is ook vastgesteld dat bepaalde lokalen (bv. praktijklokalen lichaamsverzorging) overbevolkt zijn, waardoor het veilig en comfortabel werken in het gedrang komen.

Specifiek voor de vestigingsplaats Grotesteenweg 224 zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing. Het gebouw is recent gekocht door AGSO voor Encora. Momenteel is er een grote renovatie bezig van de tweede, derde en vierde verdieping. Deze bouwlagen maakten bijgevolg geen deel uit van het onderzoek. De werken zorgen slechts voor een beperkte overlast op de andere verdiepingen, die al succesvol gerenoveerd zijn. Het einde van de werken is voorzien tegen 1 september 2017. Voor deze vestigingsplaats beschikt het centrum nog niet over een geldige milieuvergunning. In het verslag van de IDPB wordt melding gemaakt van het grote aantal cursisten in sommige leslokalen, wat een invloed heeft op het comfort.

Specifiek voor de vestigingsplaats Eikenstraat 8 zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing. Er is op het niveau van AGSO een procedure rond het aankoop- en indienststellingsbeleid uitgewerkt, maar deze wordt niet steeds toegepast bij de aankoop van goederen en arbeidsmiddelen. Voor de opleiding Auto beschikt het centrum nog niet over een geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen.

Specifiek voor de vestigingsplaatsen Cadixstraat 2 en Kempisch dok Westkaai 25 zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing. De afbraak van het gebouw aan het Kempisch dok is gepland voor de zomervakantie van 2017. De lessen zullen dan tijdelijk doorgaan op de Noorderlaan en de Bredastraat. De opleiding Drukkerij van Kempisch dok komt in een loods van de Cadixstraat 2, die tegen 1 september 2017 gerenoveerd zal zijn. De andere loodsen van Cadixstraat 2 worden ook gerenoveerd tegen 1 september 2018. Het streefdoel is om op 1 september 2019 de nieuwbouw aan het Kempisch dok in gebruik te nemen. Daarna is de volledige ontruiming voor de resterende renovatiewerken in het gebouw Cadixstraat 2 gepland. Tegen 1 september 2021 zouden alle werken afgerond zijn. De beoordeling van de erkenningsvoorwaarde BVH door de onderwijsinspectie, is ook gebaseerd op het ingediende verbeterplan en de eerder gemaakte afspraken met AGSO. Het bestuur heeft op diverse onderzoekselementen van de controlelijst de nodige compenserende maatregelen genomen, zodat de resterende risico's, omwille van de verouderde infrastructuur, beheersbaar blijven. Beide vestigingsplaatsen zijn nog niet voldoende toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit en er is geen aangepast toegankelijk toilet. In de vestigingsplaats Kempisch dok is er vorig schooljaar geen evacuatieoefening gehouden. In diverse verslagen van de interne deskundigen is er aangegeven dat sommige nooduitgangen niet altijd bruikbaar zijn. Tijdens de rondgang heeft de onderwijsinspectie ook kunnen vaststellen dat het centrum onvoldoende gevolg geeft aan deze opmerkingen. Twee aangeduide evacuatiewegen/nooduitgangen blijken afgesloten te zijn (tussendeur refter en uitgang drukkerij). Hierdoor komt een veilige evacuatie in geval van nood onder druk te staan.

Specifiek voor de vestigingsplaats D'Herbouvillekaai 94 zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing. Op deze vestigingsplaats zijn de afgelopen jaren enkele succesvolle renovaties uitgevoerd, waardoor de leer- en leefomgeving sterk verbeterd zijn. Het centrum heeft ook grote inspanningen geleverd om de uitrusting en de arbeidsmiddelen aan te passen conform de regelgeving. Hoewel er voor de gebouwen nog geen preventief onderhoudsprogramma is, heeft het centrum wel een onderhoudsprogramma voor de arbeidsmiddelen (machines, persoonlijke beschermingsmiddelen, gereedschappen) opgesteld. Zo is er voor elk arbeidsmiddel een technische fiche opgesteld, waarin de onderhoudsrichtlijnen en -taken zijn opgenomen. Op regelmatige tijdstippen worden deze taken uitgevoerd. Een aangepast toegankelijk toilet voor personen met beperkte mobiliteit is nog niet aanwezig.

Specifiek voor de vestigingsplaats Kaasstraat 5 zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing. Het centrum huurt deze locatie, die gevestigd is aan de achterzijde van het Zilvermuseum, van de provincie Antwerpen. De locatie is recent gerenoveerd op het gelijkvloers. De renovatie van de verdieping dient nog te gebeuren.

Op de vestigingsplaats is er vorig schooljaar geen evacuatieoefening gehouden. Er is een verhoogd risico op brandgevaar, wegens het werken met open vlam, maar er zijn op het gelijkvloers diverse rechtstreekse uitgangen naar de straat, die een vlotte evacuatie mogelijk maken. Het evacuatiescenario en de noodprocedure zijn nog niet volledig afgestemd op de specifieke werkomstandigheden. Momenteel hebben de leraren de opleiding tot hulpverlener nog niet gevolgd, maar deze is gepland op korte termijn. Een aantal machines (kolomboormachine, draaibank) zijn niet voorzien van de nodige collectieve beschermingsmiddelen en de gasleidingen zijn nog niet gemarkeerd. Boven de werktafels is er geen afzuiging aanwezig. Het is onduidelijk of er bij de verbranding van de(toevoeg)materialen schadelijke dampen vrijkomen. In de verslagen van de deskundigen staat vermeld dat een bijkomend onderzoek door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer noodzakelijk is.

Enkele producten met gevaarlijke eigenschappen zijn niet correct opgeslagen. Een veilige opbergkast ontbreekt en in de kelder zijn nog geen nog enkele lekbakken.

Specifiek voor de vestigingsplaats Ordamstraat zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing. De vestigingsplaats bevindt zich in de haven en wordt (sinds 1 september 2016) enkel gebruikt voor de opleiding tot vrachtwagenchauffeur. Er is een oefenterrein voor de praktijkoefeningen met de vrachtwagens. Daarnaast is er een containerklas beschikbaar voor de theoretische lesondersteuning. Hierin zijn ook de sanitaire voorzieningen opgenomen. Momenteel hebben de leraren nog niet de opleiding tot hulpverlener gevolgd, maar deze is gepland op korte termijn.

Het centrum krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd, voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie stelt vast dat het beleid ernstige inspanningen levert om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequent te bewaken. Wanneer dit beleid daadkrachtig optreedt en de verbeteracties uitvoert, is ze in staat om op eigen kracht de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 56,6°)	ja

4.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Heeft het centrum een reglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 120 en 121)	ja
• de bijdrageregeling (art.120 en 121 DV)	ja
• het reglement van orde (art. 120 DV)	ja
• het evaluatiereglement dat minstens de evaluatievoorwaarden, de vorm van elke evaluatie, de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd, de samenstelling van de evaluatiecommissies, de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van evaluatieresultaten en de procedures voor afhandeling van conflicten en vrijstellingen omvat (art. 39 en 120 DV)	ja
• informatie over de klachtenprocedure (art. 120 DV)	ja
Respecteert het centrum de vakantieregeling en de aanwending van de onderwijstijd? (art. 26 DV)	ja
• het centrum is gedurende 40 weken administratief geopend	ja
• een module kan starten op elk ogenblik van het schooljaar en gespreid worden over een aantal dagen en weken, zoals het centrum het nodig acht, met inachtneming van de vakantieregeling	ja
• een centrubestuur organiseert het opleidingsaanbod op die manier dat het aantal geplande lestijden overeenstemt met het aantal te organiseren lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen. Lestijden die samenvallen met een wettelijke, decretale of reglementaire feestdag, worden geacht gepland te zijn	ja
• om een correcte uitvoering van de vakantieregeling mogelijk te maken, kan het aantal geplande lestijden maximaal 8% afwijken van het aantal te organiseren lestijden zoals bepaald in de opleidingsprofielen	ja
Ontwikkelt het centrubestuur een kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot (art. 52 DV)	ja
• de organisatie van het onderwijsaanbod	ja
• de leertrajectbegeleiding op het niveau van de individuele cursist	ja
• de uitvoering van andere onderwijsopdrachten en bevoegdheden toegekend aan de centra	ja
• de organisatie en het beheer van de instelling zodat de doelstellingen van de organisatie behaald worden	ja
• de behandeling van de cursist en van de personeelsleden met respect voor hun rechten en plichten	ja
• de uitvoering van de administratieve en organisatorische opdrachten en bevoegdheden toegewezen aan de centra	ja
• de permanente vorming van het personeel	ja
Realiseert het centrubestuur dit kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten? (art. 52 DV)	ja
Beoordeelt en certificeert het centrum de reeds verworven competenties? (art. 3,6°)	ja
Organiseert het centrum, dat onderwijsbevoegdheid heeft voor opleidingen van het studiegebied NT2, aantoonbaar voor elke cursist een individuele leertrajectbegeleiding? (art. 63 §1 DV)	neen
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met het eindperspectief van de cursist, behalve in het geval van gemotiveerde afwijking.	neen

5 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid Encora geeft een generieke voorstelling aan alle nieuwe medewerkers waarbij zij het AGSO beter leren kennen, met specifieke aandacht voor de rol en het belang van het volwassenenonderwijs. Voor de verdere uitrol van de aanvangsbegeleiding vertrouwt Encora op de expertise van de verschillende opleidingsdirecteurs om die vorm te geven. De HR-coördinator is nog geen schooljaar in dienst en focuste zich tot nu toe op de processen personeelsadministratie. Later zal o.a. het uitwerken van een generieke visie op aanvangsbegeleiding één van de vele uitdagingen zijn.

Het centrum heeft een duidelijk uitgeschreven procedure aanvangsbegeleiding die de taakverdeling tussen de personeelsdienst, het directieteam, de aanvangsbegeleider, de peter/meter en de TA bewaakt.

Ondersteuning Elke nieuwe leraar ontvangt van het centrum een jaarlijks bijgewerkte onthaalbrochure waarin alle noodzakelijke informatie overzichtelijk vermeld staat. De aanvangsbegeleider volgt elke stap van de onderwijsondersteunende aanvangsbegeleiding nauwgezet op, daarin ondersteund door de TA bij inhoudelijke vragen binnen het vakgebied. Uiteraard speelt de vakgroep een belangrijke rol in het wegwijs maken en ondersteunen van de nieuwe collega. Het is niet altijd mogelijk, gelet op de diversiteit van de opleidingen, om een peter/meter aan te stellen. Voor de nieuwkomer is ook de functioneringscyclus duidelijk met daarin de aangekondigde klasbezoeken door het directieteam.

Doeltreffendheid Naar aanleiding van de doorlichting hield de opleidingsdirecteur een gesprek met de recent gestarte nieuwkomers. Binnen de functioneringscyclus is er wel een evaluatie van de aanvangsbegeleiding, maar het centrum heeft nog niet de gewoonte om de nieuwe leraren systematisch te bevragen naar het welbevinden inzake aanvangsbegeleiding.

Ontwikkeling Het beleidsteam van het centrum benoemt spontaan mogelijke verbeterpunten inzake het proces van aanvangsbegeleiding. Zo tonen zij bereidheid dit proces bij te sturen en o.a. meer aandacht te hebben voor personeelsleden die van vakgroep wisselen of voor zij die uit een andere Encora opleidingsgroep komen. Bij deze personeelsleden is een andere aanpak en een andere vorm van begeleiding wenselijk die meer focust op de specificiteit van de vakgroep en op die van de nieuwe opleidingsgroep.

5.2 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De visie van Encora is dat de opleidingsdirecteurs verantwoordelijk zijn voor de pedagogische kwaliteit van de opleidingen. Encora werkt jaarlijks een verplicht nascholingsplan uit dat conform de regelgeving, goedgekeurd wordt door het Afzonderlijk Bijzonder Comité (ABC).

Het centrum verwacht dat vooral de vakgroepen aangeven welke noden en opportuniteiten er zijn inzake de deskundigheidsbevordering. Daartoe krijgen de vakgroepen een budget toegewezen dat zij binnen welomlijnde krijtlijnen inzetten voor de nascholingsbehoeften die zeer vakspecifiek kunnen zijn. Daarnaast borgt het beleidsteam het aanbod van vakoverschrijdende en onderwijsondersteunende nascholingen.

Ondersteuning Het centrum hanteert een nascholingsschema dat aangeeft dat nascholingen kunnen vertrekken vanuit een individuele vraag, vanuit een intern of extern aanbod of vanuit de vakgroep. Elke leraar volgt één jaarlijkse interne of externe nascholing, naast de pedagogische studiedag. Het centrum stimuleert elke vorm van professionalisering o.a. via het toekennen van nascholingsbudgetten aan de vakgroep en door te peilen naar de nascholingsbehoeften per vakgroep. Enkele leraren volgen als reguliere cursist lessen bij collega's en benutten op die manier de interne deskundigheid. Het beleidsteam bewaakt het evenwicht tussen de agogische en vakinhoudelijke professionalisering vooral in de jaarlijkse pedagogische studiedag.

Doeltreffendheid Het beleidsteam volgt de effecten van de nascholingen op en verwacht de resultaten ervan te zien op de klasvloer, o.a. in de evaluatiepraktijk. Waar de vakgroepen vaak technische opleidingen aanvragen om mee te blijven met de actualiteit of om nieuwe modules/opleidingen te kunnen aanbieden, investeert het centrum intern in agogische thema's die noodzakelijk blijken voor de doelgroep. Het werken met anderstaligen en het werken aan de optimalisering van kwaliteit in de klas, zijn enkele van de onderwerpen die aan bod komen.

Ontwikkeling Het beleidsteam beseft dat een wijziging van het cursistenpubliek met o.a. laaggeschoolden en anderstaligen, grote uitdagingen inhoudt voor het vooral technisch geschoolde lerarenteam. Zij zetten daar dan ook bewust op in. Ook letten zij erop dat de interne nascholingsinitiatieven rekening houden met de beschikbaarheid van de leraren die daarnaast soms nog een andere job hebben. In alle geval stimuleert het centrum de vakgroep om samen naar studiedagen te komen, om zo het groepsgevoel te verhogen. In die zin is het toekennen van budgetten aan de vakgroepen een extra stimulans om de verantwoordelijkheid rond professionalisering te delen en op te nemen. Het centrum maakt ook gebruik van de aanbevelingen van externe en interne audits waardoor enkele vakgroepen zeer duidelijke stappen gezet hebben inzake professionalisering. Deze inspanningen worden o.a. beloond met een verbetering van de instroom.

5.3 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid Encora bepaalt het aanbod op basis van een aantal vastgelegde criteria in overleg met de opleidingsdirecteuren en met de vakorganisaties. De strategie om een opleiding te organiseren bestaat uit vier pijlers: de arbeidsmarktgerichtheid, de diplomagerichtheid, het aanbod Nederlands tweede taal (NT2) en het aanbod moderne vreemde talen (MVT). Daarnaast zijn er tal van parameters die van belang zijn zoals de infrastructuur, behoeften van cursisten, het rendement van een opleiding en het beschikken over voldoende lesuren of de inzetbaarheid van leraren. Voor de maatschappelijke relevantie van een opleiding rekent Encora in de eerste plaats op de verschillende opleidingsdirecteuren om de noden en regionale behoeften te detecteren. Encora beheert centraal de samenwerking met VDAB of met specifieke belangengroepen, wat een meerwaarde betekent voor de hele organisatie. De verschillende opleidingsdirecteuren bewaken in het belang van hun specifieke aanbod alle mogelijke samenwerkingsverbanden met andere organisaties of met andere aanbieders.

Het centrum verzekert de invulling van het gevarieerde aanbod door o.a. voor vijf opleidingen samen te werken met bedrijven via stages en werkplekleren, maar ook door externe juryleden aan te trekken. Het beleidsteam bewaakt en volgt de samenwerking voor werkplekleren en stage tussen bedrijven, onderwijs en VDAB in Oost-Vlaanderen en Antwerpen mee op. Een breed aanbod voor laaggeschoolden wordt jaarlijks gewaarborgd. Inspelen op regionale behoeften gebeurt o.a. in de opleiding Vrachtwagenchauffeur in de haven, maar bijvoorbeeld ook door het inzetten op de specifieke opleiding Juwelen in een stad als Antwerpen. Het centrum stelt in hun aanbodsoefening de uurroosters bewust op in het belang van de cursist (zelfde moment, zelfde lokaal/vestigingsplaats, verschillende leerkrachten).

Ondersteuning Encora voert sinds 2013 campagne om de nieuwe naam van het gezamenlijke aanbod voor stedelijk volwassenenonderwijs in de gehele regio te promoten. De opleidingsdirecteuren staan daarnaast zelf in voor de promotie naar hun specifieke doelgroepen. Zij leggen ook contacten met het werkveld en beroepsverenigingen of met andere aanbieders van volwassenenonderwijs. De kwaliteitsvolle invulling van de opleidingen is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van elke opleidingsdirecteur.

Het centrum werkt dit schooljaar samen met het tweedekansonderwijs in de diplomagerichte beroepsopleidingen, met de VDAB in het kader van de onderwijskwalificerende opleidingstrajecten (OKOT) en met het Centrum voor Basiseducatie voor extra taalondersteuning. Verrassend is dat het centrum voor deze samenwerkingsverbanden in de eerste plaats samenwerkt met externe partners en minder gebruik maakt van het interne aanbod binnen Encora. Het centrum voert promotie naar enkele doelgroepen. Er werd een flyer ontworpen voor de opleiding vrachtwagenchauffeur, waarvoor er op dit ogenblik een wachtlijst is. Ook voor de dalende opleiding juwelen werd promotie gevoerd en ziet het centrum nieuwe mogelijkheden in contacten met het Zilvermuseum en met een andere opleidingsverstrekker.

De leraren zijn in de eerste plaats de vakspecialisten en de contactpersonen dankzij hun ruime gespecialiseerde netwerk. Per vakgroep worden mogelijkheden onderzocht om de opleiding aantrekkelijker en beter aansluitend op de arbeidsmarkt te maken. Voor professionalisering houdt het beleidsteam rekening met deze contacten om de kwaliteit van elke opleiding te borgen. Ook omwille van de specificiteit van de laaggeschoolde en soms anderstalige doelgroep, wordt er werk gemaakt van extra ondersteuning in samenwerking met andere aanbieders van volwasseneneducatie, al dan niet binnen Encora.

Doeltreffendheid Encora heeft in september 2016 een kwaliteitscoördinator aangeworven om o.a. de verbanden tussen aanbod en leerprestaties, tussen aanbod en tewerkstelling en de effectiviteit van het aanbod systematisch en structureel te onderzoeken en duidelijk in kaart te brengen. Op dit ogenblik zijn er wel bevestigingen en is er overleg op niveau van de opleidingsdirecteuren om het aanbod te bepalen. Er ontbreekt echter nog een grondige en systematische analyse van het aanbod waardoor bepaalde beslissingen beter kunnen gekaderd worden.

Het centrum is vragende partij om het aanbod te sturen en nog bewustere keuzes te maken op basis van data. Op dit ogenblik is deze datageletterdheid nog onvoldoende aanwezig om de strategische keuzes mee te ondersteunen en te voeden. Het beleidsteam verwacht veel van de samenwerking met de nieuwe kwaliteitscoördinator om hierop een antwoord te bieden.

Ontwikkeling Encora is opgericht in de huidige samenstelling teneinde o.a. de decretale jaarlijkse aftopping in het volwassenenonderwijs en de gevolgen ervan voor het dalend aantal lesuren te kunnen stoppen. Daarin is het geslaagd: op drie schooljaren tijd is de aftopping tot nul herleid. Om dit te realiseren zijn er wel elk jaar verschuivingen in het aanbod via overdrachten tussen de centrumnummers. Voor de administratief medewerkers is dit een complexe aangelegenheid: cursisten en personeel kunnen van instellingsnummer wisselen. De opleidingsdirecteuren blijven altijd hun eigen opleidingen aansturen en beheren, onafhankelijk van het centrumnummer. Het geheel is vooral een technische ingreep die geen invloed mag hebben op de kwaliteit van de opleiding. Jaarlijks bespreekt Encora op de divisieraad (DIRA) het aanbod voor het volgende schooljaar. Om het aanbod te optimaliseren is het mogelijk dat een opleidingsdirecteur een opleiding moet afbouwen ten gunste van het aanbod bij een collega. Dat dit een impact kan hebben op het aanbod van een bepaalde opleidingsgroep is een feit. De interne communicatie naar alle personeelsleden over het hoe en waarom een afdeling al dan niet wordt ingericht volgend schooljaar is daarin cruciaal. De duiding van een beleidsbeslissing rond het aanbod verdient permanente aandacht.

Het centrum heeft duidelijke toekomstplannen voor het aanbod. Per vakgroep en als beleidsteam zoeken zij naar nieuwe partnerschappen. Het centrum wil graag een modernere invulling geven aan Meubelstoffeerder of een arbeidsgerichte opleiding Binnenschrijnwerkerij opstarten. Soms is er het omwille van de administratieve traagheid wachten op nieuwe of wijzigende opleidingsprofielen. Dit hypothekeert o.a. de bijsturing van Sanitair installateur. Daarnaast ziet het beleidsteam nog meer mogelijkheden in de samenwerking met bedrijven en zijn zij zich bewust van de interne samenwerkingsmogelijkheden binnen Encora voor o.a. Nederlands tweede taal, Aanvullende algemene vorming en Moderne vreemde talen (taalmodules in Vrachtwagenchauffeur).

6 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Alle opleidingen binnen de opleidingsgroep ‘ambachten, grafische en harde technieken’ (AGHT) worden aangestuurd door het beleidsteam. Dit team bestaat uit de opleidingsdirecteur, de adjunct-directeur, de technisch adviseur, de trajectbegeleider, een pedagogische en een organisatorische coördinator. Ondanks het feit dat bepaalde functies binnen het beleidsteam recent ingevuld zijn, is er een duidelijke taakverdeling vastgelegd. De doelmatigheid van deze taakverdeling kan nog niet beoordeeld worden.

Het beleidsteam is verantwoordelijk voor een twintigtal opleidingen die zeer divers zijn, zowel op inhoudelijk vlak als wat de doelgroepen betreft. Als gevolg van de strategische aanbodsoefening zijn een aantal opleidingen, zoals deze binnen het studiegebied Juwelen, toegevoegd aan deze opleidingsgroep. Een aantal opleidingen binnen Mechanica-elektriciteit organiseert het centrubestuur administratief onder een ander centrumnummer.

Voor bepaalde ondersteunende taken kan het beleidsteam een beroep doen op de diensten aangestuurd vanuit de divisie volwassenenonderwijs. Voor HR, kwaliteitszorg en BVH zijn er aanspreekpunten in de divisie. Ook voor ICT en ELO ondersteuning zijn er teams ter beschikking van de divisie. Nochtans blijkt de ondersteuning tot op de werkvloer nog vaak een probleem. De cursisten- en personeelsadministratie van het centrum gebeurt eveneens vanuit de divisie. De werking ervan kan nog geoptimaliseerd worden.

Het centrum beschikt over verschillende vestigingsplaatsen, soms gedeeld met een secundaire onderwijsinstelling of een centrum voor deeltijds onderwijs. Het beleidsteam legt afspraken vast om wekelijks op elke lesplaats aanwezig te zijn. Toch blijkt dit in de praktijk niet altijd haalbaar. Zelf is het directieteam gehuisvest op de zesde verdieping van een apart gebouw vlakbij de belangrijkste vestigingsplaats. De fysieke afstand tot de klaslokalen is groot, maar toch vindt het directieteam dat zij gemakkelijk bereikbaar zijn. In de nabije toekomst zou de huisvesting van het directieteam wijzigen, zodat zij dichterbij de klaslokalen van hun belangrijkste vestigingsplaats kunnen zitten. Het centrum kende de voorbije jaren een aantal directiewissels. De aansturing van het centrum is dan ook nog in volle ontwikkeling. Toch beschikt het beleidsteam over voldoende reflecterend vermogen om de kwaliteiten, de uitdagingen en de werkpunten van het centrum correct in te schatten. Het beleidsteam stuurt echter de centrumwerking nog te weinig doelgericht aan. Op dit moment streeft het team naar een gedragen leiderschap en biedt het kansen door een reële betrokkenheid te creëren. Zij kiest hiervoor de weg van de geleidelijkheid. Er zijn stappen gezet om de vakgroepwerking te optimaliseren. De erkenningsonderzoeken wijzen echter nog op grote verschillen binnen de verschillende vakgroepen. Het aansturen, coördineren en opvolgen van de vakgroepwerking is dan ook een aandachtspunt. Het directieteam doet geregeld klasbezoeken in het kader van de functioneringscyclus. Een actieve samenwerking met de andere beroepsgerichte centra binnen Encora versterkt het beleidsvoerend vermogen.

Visieontwikkeling Het beleidsteam heeft de voorbije jaren vooral ingezet op het ontwikkelen van een algemene centrumvisie. Het beschikt eveneens over een aantal visieteksten die het uitgangspunt vormen voor de agogische aansturing. De visie op de vakgroepwerking en op klasbezoeken zijn hier voorbeelden van. Per schooljaar legt de centrumleiding een aantal prioriteiten vast in een jaaractieplan. De leraren zijn echter weinig betrokken in de ontwikkeling van het beleidsplan en de acties. Hierdoor ontbreekt vooral een concrete uitwerking van hoe de onderwijskundige processen een bijdrage kunnen leveren om de visie te realiseren. Een centrumbrede visie over het taalbeleid, de evaluatiepraktijk en de trajectbegeleiding missen een expliciete invulling, waardoor de acties te weinig doelgericht zijn. De leraren weten onvoldoende wat van hen verwacht wordt. Het directieteam beseft dit en zet sinds vorig schooljaar in op het ontwikkelen van een jaaractieplan vanuit de verschillende vakgroepen. Ook dit blijkt voor sommige vakgroepen nog een moeilijke opdracht. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat bepaalde vakgroepen vragende partij zijn voor bijkomende ondersteuning vanuit het directieteam om bepaalde acties concreet vorm te geven.

Besluitvorming Het centrum maakt sinds september 2013 deel uit van Encora. Dit functionele organisatiemodel heeft impact op de wijze waarop het centrum tot beslissingen komt. Belangrijke beleidsbeslissingen worden namelijk genomen in de divisieraad (DIRA) door de verschillende opleidingsdirecteurs, de zakelijk directeur en de divisiedirecteur. De vergaderingen van de DIRA zijn wekelijks. De strategische aanbodsoefening, de beschikbare financiële middelen, de aansturing van de administratieve medewerkers, HR zijn aspecten die in deze vergadering aan bod komen. De verslagen van de DIRA zijn beschikbaar voor de opleidingsdirecteurs. Relevante informatie uit dit overlegorgaan geeft de opleidingsdirecteur desgewenst door aan zijn beleidsteam en andere personeelsleden. Het formele overleg met de vakorganisaties, het Afzonderlijk Bijzonder Comité (ABC) wordt op het niveau van het centrumbestuur georganiseerd. De communicatie over de beslissingen die impact hebben op het eigen centrum is nog een werkpunt.

De overlegstructuren in het centrum zijn sterk georganiseerd. De interne communicatie naar de personeelsleden moet echter nog gestroomlijnd worden. De leraren krijgen nog te veel informatie ad hoc. Het centrum streeft naar participatie van de medewerkers. Hiervoor organiseert zij een viertal contactmomenten, zoals algemene personeelsvergaderingen en een pedagogische studiedag. Het beleidsteam sensibiliseert de vakgroepen meer actief te participeren aan het beleid. Zij krijgen de verantwoordelijkheid het nascholingsbudget te verdelen binnen de vakgroep. Ook de invulling van de uurroosters binnen een aantal vastgelegde criteria is de verantwoordelijkheid van de vakgroep. Momenteel zijn er nog geen specifieke werkgroepen opgericht. Het beleidsteam voelt de nood hiervoor aan. Voor thema's als evaluatiepraktijk en het gebruik van klare taal in cursusmateriaal lijkt een centrumbrede samenwerking nodig.

Kwaliteitszorg Het centrum vertrekt vanuit de ‘Conceptnota Interne kwaliteitszorg Encora’. Hierbij staat het systematisch onderzoeken van de kwaliteit van de onderwijsprocessen aan de hand van de PDCA-cyclus op het niveau van het centrum, de opleiding en de module centraal. Het beleidsteam past deze kwaliteitscirkel nog niet systematisch toe op alle niveaus en processen. De opleidingsdirecteur heeft echter kort na zijn aanstelling doelgerichte gesprekken gevoerd met alle leraren. Hierdoor kreeg hij zicht op het welbevinden van het personeel en werden de noden en verwachtingen van het personeel in kaart gebracht. Deze nulmeting vormde een onderdeel voor de verdere ontwikkeling van het beleidsplan. Binnen de vakgroepen zijn er momenteel nog grote verschillen in het werken aan interne kwaliteitszorg. Sommige vakgroepen werken als een zelfsturend team, terwijl andere nog maar aan het begin van het ontwikkelingstraject staan. Het directieteam kan hieraan meer aandacht besteden, zodat de interne expertise meer gedeeld wordt. Ondanks het feit dat het centrum geregeld cursistenbevragingen organiseert rond bepaalde thema’s is het niet duidelijk in welke mate deze resultaten naar verbeteracties of borging leiden. Het centrum beschikt over een aantal cijfergegevens, maar deze zijn vooral inputgericht. Een output-gerelateerd beleid ontbreekt nog. Het centrum beschikt wel via samenwerkingspartners over kwalitatieve gegevens van een opleiding en over gegevens van doorstroom van cursisten naar de arbeidsmarkt. Voor de andere cursistengroepen ontbreken deze cijfers. Het centrum staat open voor externe evaluatie. De voorbije jaren nam het deel aan een collegiale visitatie en kreeg het een proefvisitatie vanuit het AGSO. De resultaten van deze visitaties zijn verwerkt en besproken met de personeelsleden. De werkpunten hieruit zijn terug te vinden in het beleidsplan en het jaaractieplan.

De directie geeft aan dat zij vragende partij is om meer gerichte analyses van datagegevens met het oog op kwaliteitsontwikkeling uit te voeren. De recente aanstelling van een kwaliteitscoördinator met als doelstelling alle centra SVWO en HBO5 te ondersteunen in de datageletterdheid om een meer evidence based beleid te voeren kan hier een oplossing bieden.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

7.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het open en aangenaam leer- en leefklimaat
- Het engagement van het centrumteam
- De aandacht voor taalondersteuning van cursisten en het aanbieden van geletterdheidsmodules in sommige opleidingen
- De inzet en vakbekwaamheid van de meeste personeelsleden

Wat betreft het algemeen beleid

- Het participatieve leiderschap
- Het reflecterend vermogen van het beleidsteam
- De duidelijke taakverdeling van het beleidsteam
- De openheid voor externe ondersteuning en evaluatie

7.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid van de evaluatiepraktijk

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De gelijkgerichtheid binnen sommige vakgroepen

Wat betreft het algemeen beleid

- De ontwikkeling van een gedragen visie op de onderwijskundige processen
- Een centrumbrede visie en samenwerking inzake evaluatiepraktijk
- De ontwikkeling van een centrumbreed taalbeleid
- De ontwikkeling van een doeltreffend en gebruiksvriendelijk cursistenvolgsysteem
- Functioneel datagebruik met het oog op kwaliteitsonderzoek
- Het aansturen, coördineren en opvolgen van de vakgroepwerking

7.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van Mecaniciens personenwagens en lichte vrachtwagens
- De leerplanrealisatie van Fotograaf

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Auto

Mecaniciën personenwagens & lichte bedrijfswagens

Grafische technieken

Fotograaf

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **28-10-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ingrid VAN CAUTER de inspecteur-verslaggever	PIETER BUYSSE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	